

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl soudkyní Mgr. Janou Příbylovou ve věci žalobkyně: MUDr. M. L., nar. , bytem , zastoupené JUDr. Alexandrem Kociánem, advokátem se sídlem Karlovy Vary, Závodní 391/96C, proti žalované: Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti ČR, se sídlem Praha 2, Vyšehradská 16, jednajícím Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových, se sídlem Rašínovo nábřeží 42, Praha 2, o zaplacení částky 50.000,- Kč,

t a k t o :

- I. Žalovaná je p o v i n n a zaplatit žalobkyni částku ve výši , - Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku
- II. Žaloba, že žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni částku 30.000,- Kč, se zamítá.
- III. Žalovaná je p o v i n n a zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 34.825,40 Kč, a to do 15 dnů od právní moci rozsudku k rukám JUDr. Alexandra Kociána, zástupce žalobkyně.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se žalobou podanou soudu dne 20. 5. 2014 po žalované domáhala zaplacení zadostiučinění za nemajetkovou újmu ve výši 50.000,- Kč, která jí byla způsobena nezákonným rozhodnutím, když usnesením vydaným Policií České republiky, Krajským

ředitelstvím Policie Karlovarského kraje, č.j. [REDAKCE], dne 25. 4. 2012 bylo zahájeno trestní stíhání žalobkyně pro skutek, v němž byl spatřován trestný čin podvodu podle § 209 odst. 1 a 4 písm. d) tr. zákoníku. Dne 4. 5. 2012 podala žalobkyně proti tomuto rozhodnutí stížnost, která byla Okresním státním zastupitelstvím v Karlových Varech zamítnuta. Rozsudkem Okresního soudu v Karlových Varech ze dne 3. 4. 2013, sp.zn. [REDAKCE], byla žalobkyně podle ust. § 226 odst. 1 písm. c) tr.řádu zproštěna obžaloby. Na základě odvolání podaného žalobkyní rozhodl Krajský soud v Plzni rozsudkem dne 2. 7. 2013 č.j. [REDAKCE], tak, že se žalobkyně zprošťuje obžaloby dle ust. § 226 odst. 1 písm. a) tr.řádu, tedy že se nestal skutek, který byl předmětem obžaloby. Nárok byl u žalované uplatněn dne 18. 10. 2013. Žalobkyni byla způsobena újma nezákonným trestním stíháním spočívající v zásahu do morální integrity, zejména pak zásahu do její důstojnosti, cti a dobré pověsti. V důsledku trestního stíhání pro skutek umožňující uložení výrazného nepodmíněného trestu v délce až 8 let, došlo u žalobkyně k dlouhodobému stresu v důsledku nejistoty. Žalobkyně je [REDAKCE] v jednom z největších lázeňských sanatorií v Karlových Varech, povolání je spojeno s důvěrou jak klientů, tak i spolupracujících lékařů, jelikož se jedná o poměrně malé město, bylo trestní stíhání žalobkyně všeobecně známo. Informace o trestním stíhání se objevila i v televizi v pořadu Na vlastní oči TV Nova a na stanici Prima v pořadu Krimi zprávy. Před trestním stíháním žalobkyně nepřišla s trestním stíháním do styku, žalobkyně ničím nezavdala příčinu trestního stíhání, když existoval vykonstruovaný znalecký posudek, který posuzoval otázku platnosti závěti.

Žalovaná se k žalobě vyjádřila tak, že v ní uplatněný nárok neuznává a navrhla žalobu zamítnout, dospěla k závěru, že trestní stíhání vedené vůči žalobkyni u Okresního soudu v Karlových Varech pod sp. zn. [REDAKCE] bylo nezákonné. Poté, co žalovaná zohlednila veškeré podstatné okolnosti daného případu, dospěla k názoru, že adekvátním odškoděním je v daném případě omluva. Omluva jako uznávaný satisfakční právní prostředek je odpovídajícím a zároveň účinným způsobem, jak zmírnit nepříznivý následek neoprávněného zásahu, tj. nemajetkovou újmu vzniklou na osobnosti žalobkyně. Pro daný závěr svědčí zejména skutečnost, že v daném případě bylo trestní stíhání vedeno opodstatněně, když v dané věci proti sobě stály znalecké posudky obsahující diametrálně odlišné hodnocení věci, bylo tedy třeba, aby ve věci bylo rozhodnuto nezávislým a nestranným soudem. Při rozhodování o formě odškodnění žalovaná vzala dále v potaz, že předmětné trestní stíhání nebylo stíženo průtahy, jeho celková délka přesahovala 1 rok, žalobkyně byla ohrožena trestní sazbou v rozmezí 2 - 8 let, věc byla sice zmíněna v médiích, zde však bylo o žalobkyni hovořeno jako o neprávem obviněné, kdy lze tedy mít za to, že předmětnou reportáží bylo jméno žadatelky očištěno.

Z usnesení Policie ČR, Krajské ředitelství policie Karlovarského kraje, Územní odbor Karlovy Vary, oddělení hospodářské kriminality, ze dne 25. 4. 2012, č.j. [REDAKCE], soud zjistil, že bylo zahájeno trestní stíhání žalobkyně pro trestný čin podvodu dle § 209 odst. 1, odst. 4, písm. d) trestního zákoníku.

Z rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 22. 7. 2013, sp. zn. [REDAKCE], soud zjistil, že žalobkyně byla zproštěna podle § 226 písm. a) trestního řádu obžaloby, neboť nebylo prokázáno, že se stal skutek, za něj byla obžalovaná stíhána. Soud zjistil, že žalobkyně byla zproštěna trestného činu spočívajícího v tom, že v úmyslu obohatit se předložila pravý

padělek ručně psané závěti znějící v její prospěch, který si opatřila za účelem získání dědictví. Ve věci byly vypracovány celkem čtyři znalecké posudky z oboru písmoznalectví, které si ve svých závěrech odporovaly.

Z výslechu svědkyně MUDr. I. P. soud zjistil, že svědkyně zná žalobkyni přibližně 20 let. Ví o trestním stíhání, neboť se jí žalobkyně svěřila. V jarním či letním měsíci viděla pořad Krimi zprávy na televizi Prima, kde byla reportáž o z. která měla zfalšovat závět starší paní, její pacientky, a tímto nabýt nemovitost, nepadlo tam žádné jméno, reportérka také stála před nemovitostí, ve které bydlí žalobkyně a zazněl tam i hlas, který byl pana L. staršího nebo mladšího. Známi i osoby v práci věděli, že je to o žalobkyni, policie se tam nevyjadřovala, hovořilo se o obvinění z trestného činu.

Podle § 1 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu způsobenou při výkonu státní moci. Podle § 2 cit. zák. odpovědnosti za škodu podle tohoto zákona se nelze zprostit.

Podle § 5 zákona č. 82/1998 Sb. stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu, která byla způsobena a) rozhodnutím, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve správním řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení trestním, b) nesprávným úředním postupem.

Podle § 7 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím mají účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda.

Podle § 8 odst. 1 věty první zákona č. 82/1998 Sb. nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím lze, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Podle odst. 2 téhož ustanovení byla-li škoda způsobena nezákonným rozhodnutím vykonatelným bez ohledu na právní moc, lze nárok uplatnit i tehdy, pokud rozhodnutí bylo zrušeno nebo změněno na základě řádného opravného prostředku.

Podle § 31a odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Podle odst. 2 téhož ustanovení zadostiučinění se poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo.

Soud posoudil předmětnou věc podle § 5 písm. a), § 7 odst. 1, § 8 odst. 1 a § 31a odst. 1, 2 zákona č. 82/1998 Sb., když se žalobkyně po žalované domáhá zaplacení zadostiučinění za nemajetkovou újmu ve výši 50.000,- Kč, která jí měla vzniknout nezákonným trestním

stíháním vedeným u Okresního soudu v Karlových Varech pod sp. zn. [REDAKCE]. Mezi účastníky nebylo sporu, že žalobkyně u žalované svůj nárok na náhradu nemajetkové újmy uplatnila ve smyslu § 14 odst. 1, 3 zákona č. 82/1998 Sb., věc tak může být projednána před soudem (§ 15 odst. 2 zák. č. 82/1998 Sb.).

V řízení bylo prokázáno a nebylo mezi účastníky sporu o tom, že usnesením o zahájení trestního stíhání ze dne 25. 4. 2012 bylo podle tr. řádu zahájeno trestní stíhání žalobkyně jako obviněné z trestného činu podvodu podle § 209 odst. 2, 4 písm. d) trestního zákona. V řízení bylo dále prokázáno, že žalobkyně byla podle § 226 písm. a) trestního řádu zproštěna obžaloby rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 22. 7. 2013, sp. zn. [REDAKCE]. Usnesení o zahájení trestního stíhání podle § 160 odst. 1 tr. řádu je nezákonným rozhodnutím ve smyslu § 8 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. v případě, kdy trestní stíhání neskončí pravomocným odsouzením (viz např. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 31. 3. 2003, sp. zn. 25Cdo 1487/2001). V daném případě byla žalobkyně obžaloby zproštěna, čímž je dána odpovědnost žalované za nemajetkovou újmu vzniklou žalobkyni z titulu vydání nezákonného rozhodnutí dle § 31a odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb.

Soud se zabýval dále tím, zda je dostačujícím zadostiučiněním za nemajetkovou újmu způsobenou žalobci nezákonnými rozhodnutími konstatování porušení práva nebo zda jí náleží zadostiučinění v penězích (§ 31a odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb.). Při stanovení formy či výše zadostiučinění soud vychází především z povahy trestní věci, z délky trestního řízení a následků způsobených trestním řízením v osobnostní sféře poškozeného, přičemž přihlédne i k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo. Kritéria uvedená v § 31a odst. 3 zákona č. 82/1998 Sb. se nepoužijí, neboť se týkají výlučně stanovení odškodnění v případě nesprávného úředního postupu spočívajícího v porušení práva na projednání věci v přiměřené lhůtě (viz např. rozsudky Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 6. 2012, sp. zn. 30 Cdo 2813/2011 nebo ze dne 21. 8. 2012, sp. zn. 30Cdo 2256/2011). Současně je nezbytné konstatovat, že každé trestní řízení negativně ovlivňuje osobní život trestně stíhaného, na kterého je sice do okamžiku právní moci meritorního rozhodnutí třeba pohlížet jako na nevinného, avšak samotný fakt trestního stíhání je zátěží pro každého obviněného.

Žalobkyně tvrdí vznik nemajetkové újmy odškodnitelné v penězích tím, že bylo zasaženo do její důstojnosti, cti a dobré pověsti. Prvně je třeba konstatovat, že soud nikterak nezpochybňuje subjektivní nepohodu, v níž se žalobkyně (zcela pochopitelně) trestním stíháním ocitla, avšak takové subjektivní vnímání jistě nikoliv příznivé životní situace ještě není podle zákona odškodnitelnou nemajetkovou újmu – ta je podle názoru soudu představována na podkladě dokazování zjištěným a dostatečně razantním objektivním zásahem do osobnostních práv trestně stíhané osoby, tj. zejm. práv vyčtených v čl. 10 Listiny (na ochranu lidské důstojnosti, cti, dobré pověsti, soukromého a rodinného života), tedy do sféry osobní, soukromé, rodinné, profesní, příp. i jiné. Žalobkyně byla stíhána celkem po dobu 1 roku a 3 měsíců za trestný čin majetkové povahy s hrozbou trestu odnětí svobody až 8 let, tedy za trestnou činnost obecně nevnímanou jako zvláště zavrženíhodnou. V daném konkrétním případě ale soud zohlednil, že podstatou obvinění žalobkyně, která byla [REDAKCE] bylo jednání, při němž se měla snažit získat majetek po své [REDAKCE] s cílem obohatit sama sebe, tedy v konkrétním případě se jedná o jednání, které odporuje základům [REDAKCE] etiky. Takovéto obvinění, pokud je medializováno, značně zasahuje čest a dobré jméno. V průběhu

řízení bylo prokázáno, že se trestnímu stíhání dostalo negativní mediální publicity. Soud zohlednil zejména zprávu v pořadu Krimi zprávy, když z ní bylo možné dovodit totožnost žalované pro okolí žalované, nikoli ale pro širokou veřejnost. Žalobkyně negativní zásah spatřovala také v pořadu na TV Nova, tento ale soud nezohledňoval, neb bylo vůlí žalobkyně se jej účastnit, nadto lze konstatovat, že vyznění pořadu nebylo negativní, ale takové, že žalobkyně byla trestně stíhána na základě zfalšovaného znalecké posudku, tedy tento vyzněl spíše očišťujícím dojmem. Vše výše uvedené pak odůvodňuje odškodnění nemajetkové újmy žalobkyně, která jí vznikla v souvislosti s nezákonným trestním stíháním v penězích. Soud současně zohledňoval i to, že žalobkyně nebyla v průběhu trestního stíhání omezena na osobní svobodu, v průběhu řízení nebylo prokázáno, že by trestní stíhání vyvolalo zásadně dehonestující negativní ohlas v jejím okolí, a jako osobě bezúhonné hrozil žalobkyni nepodmíněný trest spíše teoreticky. Žalobkyně také netvrdila (a tedy ani neprokazovala), že by orgány činné v trestním řízení postupovaly vůči ní záměrně nesprávně, nebo se jí snažily záměrně kriminalizovat, čímž by se mohla zvýšit žalobkyni pocíťovaná nemajetková újma.

Soud tedy konstatuje, že intenzita žalobkyni prokázané újmy odůvodňuje přiznání satisfakce v penězích, avšak v částce nižší než žalobou požadované. V této souvislosti je na místě připomenout, že *„forma a případná výše zadostiučinění nesmí být v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti, tj. její přiznání je nad rámec konstatování porušení práva namísto pouze tehdy, jestliže by se z hlediska obecné slušnosti poškozenému satisfakce skutečně mělo dostat.“* (30 Cdo 2813/2011). S ohledem na povahu trestní věci, délku trestního stíhání a dopady trestního stíhání do osobnosti sféry žalobkyně, jakož i s přihlédnutím ke skutečnosti, že žalobkyně byla zproštěna obžaloby z důvodu, že v ní označený skutek, který byl předmětem obžaloby, se nestal, soud konstatuje, že z hlediska obecné slušnosti by se žalobkyni zadostiučinění za nemajetkovou újmu v penězích skutečně mělo dostat ve výši [redacted] Kč. Při stanovení částky [redacted] Kč bylo plně respektováno to, aby byl zachován vztah přiměřenosti mezi utrpěnou újmou a za ni poskytovaným odškodněním, a dále to, aby tato částka byla odpovídající konkrétním okolnostem tohoto případu, a taktéž to, aby tato částka byla v souladu s ustálenou judikaturou (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. června 2012, sp. zn. 30Cdo 2813/2011, publikovaný pod R 122/2012). Soud tak žalobě v částce [redacted] - Kč vyhověl (výrok I.). Jelikož žalobkyně požadovala po žalované zaplacení částky 50.000,- Kč, výrokem pod bodem II. soud žalobu ve zbývající části zamítl.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 142 odst. 3 o.s.ř. za použití § 151 odst. 1 o.s.ř., podle něhož i když měl účastník ve věci úspěch jen částečný, může mu soud přiznat plnou náhradu nákladů řízení, měl-li neúspěch v poměrně nepatrné části nebo záviselo-li rozhodnutí o výši plnění na znaleckém posudku nebo na úvaze soudu. V souzeném případě byla úspěšná žalobkyně pouze částečně, ale současně výše plnění záležela na úvaze soudu, proto má proti neúspěšné žalované právo na náhradu nákladů řízení spočívající v nákladech na právní zastoupení vše dle vyhlášky č. 177/1996 Sb. v celkové výši 34.825,40 Kč, která sestává ze 6úkonů právní služby po 3.100,- Kč (příprava a převzetí zastoupení, podání žaloby, vyjádření k podání žalované a 3krát účast při jednání) dle § 7 bod 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb., 1 800 Kč režijních paušálů za 6krát úkon právní pomoci po 300 Kč, ztráty času 2 400 Kč za 24krát půlhodinu po 100 Kč, cestovného ve výši 4 737,41 Kč za dopravu osobním automobilem o průměrné spotřebě 7,60 litrů a ceně benzínu 28,60 Kč a opotřebení 3,90 Kč/km, a 21% DPH ve výši 4 788 Kč. Jejich zaplacení uložil soud

neúspěšné žalované ve lhůtě 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku podle § 160 odst. 1 o.s.ř. k rukám zástupce žalobkyně dle § 149 odst. 1 o.s.ř. (výrok III.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí (exekuci).

V Praze dne 6. ledna 2017

**Mgr. Jana Příbylová v. r.
soudkyně**

za správnost vyhotovení:
Eva Hrdličková